

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 fr
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyen szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 237. szám.

Csütörtök, október 15.

Győzelmes kilátásaink és a Bánffy-kormány.

Nagybecskerek, október 16.

Hogy a szabadelvűek ügye hallatlan győzelemmel fog kikerülni a választási harcából, a fölött ma már ebben az országban senki sem kételkedik. Hanem igenis vannak, akik előre is hibáztatják az eszközöket, melyekkel a győztes eredményt el fogjuk érni. Még sehol sincs leverve egy ellenfél sem és már is — csakugy általánosságban és tömegesen — azzal vádolják a kormányt és párthiveit, hogy erőszakkal és korrupcióval dolgozik, s hogy annak fogja köszönni a többséget. Mi jobban ismerjük e biztos győzelem faktorait. Tudjuk, hogy azok háromfélék. Első sorban az ellenzék ziláltsága és önközta hitel-vesztettsége, továbbá a szabadelvű párt elvűsége és cél tudatos, a politikai élet összes mozzanataira kiható, valóban nemzeti programja, végül pedig a pártvezérnek, a kabinet fejének kiváló tulajdonságai. Az utóbbiakról óhajunk itt néhány szót elmondani, szemben azzal a sok gáncoskodással és vágalommal, amit az ellenzék, gyámoltalan gyöngeségük nyomasztó érzetében, folytonosan terjesztenek Bánffy Dezső báró ellen.

Egy előkelő hamburgi lap minap egy éppoly alapos, mint reánk magyarokra igen rokonszenves cikkben számolt be a lefolyt országgyűlési ciklusról s a mostani politikai helyzetről. A cikk oda konkludál, hogy a szabadelvűek az egész vonalon győzni fognak, mert győzniök kell az eszmék erejénél fogva. Közbe a legnagyobb elismerés hangján szól báró Bánffy miniszterelnök tehetségéről, államférfiui tulajdonságairól és politikai jelleméről. Az egyházpolitikai törvények végrehajtásáról szólva, így ír a lap: „Ez az okos ember, aki előtt éppannyira idegen a hősködés pózolósa, mint a tulifurfangos diplomatáé, minden tulhajtás nélkül, egyedül az egészséges emberi ész szabályai szerint oly

művet hajtott végre, amelyre nézve a leg-erősebb embert nem elég erősnek, a leg-furfangosabbat nem elég furfangosnak vélték.“ Bánffy báró — írja továbbá a lap — „egy európaiag elismert ravasz-ságu diplomatának, amilyen Kálnoky gróf volt, tuljárt az eszén és mint politikus, oly kitűnően vált be, ahogyan egyetlen iskolázott államférfinak se Magyarországon, se másutt jobban nem sikerült... A magyar kormányának és a magyar nemzetnek nagyértékű barátokat szerzett, az udvarnál tekintélyt, a külföldön becsületet vívott ki számára, és mindezt nemcsak a maga kedvéért tette, hanem a nemzetért, az államért is, amelyet képvisel. És mily eszközökkel érte el mindezt? Tiszta ésszel, emberismerettel, bátorsággal, türelemmel és kitartással, hozzá a becsületességnek, a loyaltásnak és nyíltságnak teljes mértékével és a szilárd elhatározás megfelelő dóziséval. A megbecsülést, melyet Bánffy kormányzásának másfél esztendeje óta magának kivívott, a népszerűség, melyre vergődött, kell, hogy az ő és kabinetje tartalékalapját képezze a küszöbön levő választási hadjáratban“.

Igy itél egy független külföldi lap a mi miniszterelnökünkről. Es ez az idegen sajtóban korántsem az egyedüli hang, a mely ekként fogja fel a magyarországi helyzetet. Mi mint találót és felettel jelmezöt idéztük ezt az újságvéleményt. De idézhetünk egy másik, sokkal előkelőbb auktoritást is. Minap ugyanis egy udvari ebéd alkalmával általános feltűnést keltett az a rendkívüli kegyes modor, a melyben a király ő Felsége Bánffy Dezső bárót részesítette. Kijelentette, hogy kiváló élvezettel olvasta a miniszterelnöknek a képviselőház legutóbbi ülésében tartott beszédeit, melyek oly rendkívül talpraesettek voltak. Azonfelül megjegyezte ő Felsége, hogy az utóbbi időben gyakran volt alkalma meggyőződni arról, hogy Bánffy báró mily megbízhatóan és elfogulatlanul tárta eléje

a helyzetet. A király hangosan mondta e kitűntető szavakat, melyek mély benyomást tettek a jelenlevő zászlósuraakra.

Ehhez nincs egyéb hozzátenni valónk, mint az, hogy ő Felsége bizony nem mindig volt annyira megelégedve a magyar kormány vezetésével és azért nem is árasztotta mindenha oly bőkezűen kegyének és szeretetének tanujeleit a nemzetre, mint teszi azt mostanában.

Idéztünk egy elfogulatlan külföldi ítéletet és felhoztuk a koronás király szavát Bánffy Dezső báró mellett. Hogy a magyar nemzet miként gondolkozik felette, azt meg fogja mondani a választási urnák előtt.

HIREK.

Tájékoztató.

Október 18. Millenium Módoson.
Október 19. Közig. bizottsági ülés.
Október 19. Városi közgyűlés.
Október 22. Steinbach-jubiläum.
Október 28. Képviselőválasztások.
Október 31. Képv. választás Nagybecskereken.
November 19. Vásár Nagybecskereken.

Pitzyle Szaniszló egyedüli diplomirozott fogorvos specialista Torontálme gyében. Nagy-Becskekereken Baurfélé házban Ferencz-József téren. Rendel naponta.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán ma este hivatalos ügyekben Pancsovára utazik.

— Uj anyakönyvvezetők. A m. kir. belügyminiszter Torontál vármegyében a karlovai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Perisich János helyettes községi jegyzőt, a kumániba pedig ugyancsak anyakönyvvezetővé Vlaskovics Milán községi jegyzőt nevezte ki és mindkettőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— Kinevezés. A temesvári kir. ítélőtábla elnöke Hertelendy Ferencz párdányi lakos végzett jogászt a temesvári kir. ítélőtábla kerületébe, díjas joggyakornokká kinevezte és szolgálattételre a temesvári kir. törvényszékhez osztotta be.

A „TORONTÁL“ tárczája.

Demkő-nóta.

Aki minket meg nem csala,
Követünk lesz Demkő Palya.
Nem tett köztünk különbséget,
Igazunkban őrzött s védett.

Ha kérelmünk jogos vala,
Az teljesült is általa,
Ügyünkben addig fáradtott,
Mig a kívánt célhoz jutott.

Nem kérdezte születésed,
Vallásod s nemzetiséged,
Hazát szerető gazdagot,
S szegényt barátul fogadott.

Jutalmat nem kért s nem nyere,
Mint a becsület embere
Elvét szilárdul tartotta,
S áruba nem bocsátotta.

Hiven szolgált hazát s megyét,
S abban kereste érdemét
Mert önérdék nem vezette, —
Aki ismerte, szerette.

— n — sz.

Válás előtt.

— Helyi történet 4 felvonásban és egy utójátszákkal. —

Színhely: egy ügyvédi iroda.

— Ügyvéd ur, egy nagyon kényes ügyben jövök önhöz.

— Asszonyom, rendelkezésére állok.
— Válni akarok.
— Ah! Es kitől, ha szabad kérdeznem?
— Ostoba kérdés... nemde megbocsát ügyvéd ur... de ki mástól, mint a férjemtől.
— Es miért, ha szabad kérdeznem?
— Mert nem törődik velem.
— Miből következteti?
— Határozottan tudom.
— Szükség esetén képes lesz ezt nagysád bizonyítani?

— Ezer tanuval... esküvel...
— Jól van asszonyom, még ma beadom a keresetet.

— Köszönöm... pááá...
— Kezeit csókolom.

Színhely: ugyanaz, egy félórával később.

— Ügyvéd ur, egy nagy kéréssel terheltem...

— Beszéljen uram. Rendelkezésére állok.
— Válni akarok.
— Ah! Es kitől, ha szabad kérdeznem?
— Furcsa kérdés... nemde megbocsát ügyvéd ur... de ki mástól, mint a feleségemtől...

— Es miért, ha szabad kérdeznem?
— Mert mást szeret... szarvas vagyok.
— Miből következteti?
— Határozottan tudom.
— Szükség esetén képes lesz ezt uram bizonyítani?

— Ezer tanuval... esküvel... az egész világgal...
— Jól van uram, még ma beadom a keresetet.
— Köszönöm... jó napot.
— Alásszolgája.

Színhely: ugyanaz, egy órával később.

— Ügyvéd ur, sürgösen hivatott, tehát eljöttem.

— Igen asszonyom hivatam, mert fontos közleni valóm van.
— Ügyeimet illetőleg?
— Némileg. Az ön férje itt volt.
— Ah? Es mit keresett itt?
— Válni akar.

— A férjem... és kitől?
— Furcsa kérdés... nemde megbocsát asszonyom... de ki mástól mint kegyedtől.

— A szemtelen!
— Ilyen körülmények között pedig be fogja látni asszonyom, hogy nem marad más hátra, mint hogy az egyik képviselétről lemondjak.

— Tudja mit ügyvéd ur, mondjon le az enyémről. Most már csak azért sem, juszt sem fogok elválni.

— Jó napot.
— Alásszolgája.

Színhely: Balambér ur lakása.

— Uram, én mindent tudok.
— Engedje meg asszonyom, hogy ezt kétségbevonjam. Kegyed nem tudhat semmit.

— Még gunyolódik? Uram, szégyelje magát!
— De édesem, ilyen hangon... ezt kikérem magamnak.

— Ne kérjen semmit. Ön elég szemtelen volt a hátam mögött válópört indítani...
— Honnan tudja?

— **Katonai ünnepély.** Szép katonai ünnepély folyt le ma délelőtt a helybeli honvéd laktanyában. Ocskay Odön őrnagy a. kir. szegedi 5. honvéd gyalogezred városunkban állomásozó 3. zászlóaljának parancsnoka a napokban töltvén be 25. szolgálati évét, ez alkalommal felhasználta a zászlóalj tisztikara, hogy kedvelt parancsnoka előtt szerencse kívánatát kifejezhesse. A tisztikar 11 órakor díszben tisztelgett az őrnagy urnál és Puts Frigyes százados törzstiszt jelölt, rövid, de megleghangu üdvözlő beszédben tolmácsolta a zászlóalj tisztikarának érzelmeit. Az ünnepelt meghatva köszönte meg a szép bajtársi figyelmet és válaszában kijelentette, hogy a szolgálati kereszt, mely a 25. évi szolgálatának szép jelét képezi: hason buzdítólag mindazokra, kik a szép, de nehéz katonai pályán a magasztos kötelemek teljesítésére, a trón és háza védelmére vannak hivatva.

— **A taras-aradaczi nagy vállalat.** A földművelésügyi miniszteriumban tegnap tartották meg a taras és aradaczi Tisza-század bővítési munkálatokért kitűzött sárt ajánlatok versenybírálatát. A negyedmilliósi vállalatra igen sok reflektáns volt. A zárt ajánlatok felolvasása után a bizottság a vállalatot a török becsei armentesítő társulatnak ítélte oda, mely társulat a munkáért köbméterenkint 37 és fél krt kap.

— **Steinbach-jubileum.** A rendező bizottság értesíti a n. é. közönséget, hogy a megyeház nagyertermében tartandó díszülésre karzati jegyek Szilágyi Albert megyei aljegyzőnél naponta délelőtt 10–12 óráig kaphatók. Megjegyzendő, hogy a karzatra csak hölgyeket bocsátanak fel.

— **Politikai párbaj.** Az idei választási mozgalmak alkalmából Török-Kanizsán — amint a „Sz. H.”-nak onnan távirják — két ur összetűzött, amiből aztán természetesen párbaj lett. A függetlenségi párt egyik helyiérdekű korifeusa, Eisler Ignác dr. politikai vitát provokált a kanizsában, amelyre Ocskay János néhány megjegyzést tett nem éppen függetlenségi szellemben. Eisler hevesen válaszolt és Ocskayt Pecsovicsnak nevezte. Ez volt a lovagias ügy nyitánya. Az ellenfelek pisztolyra mentek, anélkül azonban, hogy egymásban kárt tettek volna. A párbajozók nem békültek ki.

— **Felfüggesztett ügyvéd.** A temesvári ügyvédi kamara dr. Bálint Izidor pancsovai ügyvédet, ügyvédi gyakorlatától felfüggesztette.

— Ah tehát még nem is tagadja . . . jaj idegeim . . . uram ön kíméletlen irányomban. De tudja meg, hogy én nem fogok elválni. Megértette? Nem egyezem bele az elválásba.

— Nevetséges. Ön nem egyezik bele? Ön elleni?

— Igen, ellenzem, mert . . . szeretem, ehhez pedig jogom van.

— Nemcsak joga, hanem ha feleségem, úgy kötelessége is.

— És én tudom kötelességemet. Szeretlek Balambér! Egyetlen Balambérom! Hidd el, nagyon méltatlanul bántál el velem. Meghurcoltál az ügyvéd előtt, kétségbe vontad ártatlanságomat, szerelmemet, pedig hidd el édesem, hogy csak te érted élek, érted halok. Nos Balambérkám, mondd őszintén, ugy-e csak tréfa volt az egész? Ugy-e csak rám akartál ijeszteni, oh mondd és én . . . megbocsátok.

— Igen, édes, megvallom — féltékenységből, meg gondolatlanságból tettem az egészet. Ime térdem állva kérlek bocsáss meg nekem, a nagy bűnösnek.

— Balambér!

— Irén . . .

Színhely: ugyanaz.

Kedves Bélám!

Az öreg éppen most tette ki lábát a szobából. Képzeld csak, megtudta, hogy szarvai vannak, megelőzött és beadta ellenem a válókeresetet. Sok fáradságomba került, míg megtudtam győzni, hogy szeretem és még rá tudtam venni, hogy vonja vissza a keresetét. Hiszen azt be fogod látni, édesem, hogy roppant kompromittáló volna réám nézve, ha ő válna el tőlem. Most azonban rendben van minden. Nézetem szerint, egy darabig most le kell mondanunk erről a tervről. Különböző is, hogy a te véleményedet is megtudjam, kérlek jöjj rögtön hozzám. Pááá, a viszontlátásig a te

Iréned.

U. i. Jöhetsz bátran, a vénsim nem jön haza a Pestből éjféltől. Fenti.

— **A Nákó-Lipthay nászról.** Nagyszentmiklósi levelezőnk írja: Verőfényes szép idő kedvezett annak a szép családi frigynek, mely f. hó 13-án Lovrinban két főúri család sarját kötötte össze. Ekkor esküdtek egymásnak örök hűséget nagyszentmiklósi Nákó Sándor gróf és kisfaludi Lipthay Eszter bárónő. A frigygyel a nagyszentmiklósi Nákó kastély új életet nyert, mert mióta Nákó Kálmán gróf neje elhunyt, csak nomád életet éltek benne lakói: a nagypapa és unoka. Az öreg gróf, ki 13. á. — Kálmán neje lévén — névünnepét is ünnepelte, többnyire a fővárosban tartózkodott, az unoka legutóbb világszerte utján volt. A nagyszentmiklósiak, kik nem hiába örömmel fogadták a délután 1/2 5 óra körül érkezett új párt, most visszanyerik az érezhető hiányt, a kastély urnőjét, kiről jövele előtt sok nemes vonást adott szájról-szájra a népmonda. Az esküvőt a legszűkebb családi körben Lovrinban tartották meg. A délutáni vonattal az új pár Nagyszentmiklósról érkezett. Kíváncsi sokaság özőnlötte el az utcákat, mikor a három fogat, első a jószágigazgató a nagyszentmiklósi plébánossal, másodikban az új pár harmadikban a társalkodónő a kastély Sándor-utca felőli oldalán igyekezett az ősi fészekbe. A kert bejáratánál a tüzoltóság fogadta és a lakásig teljes díszben zeneszóval kísérte. Az egész kert fel volt díszítve a hidon, az átjárónál diadalkapuvallalva. Odább pedig a polgárskola növendékei álltak sorfalat. A kastély feljárója előtt az uradalom tisztikara és a községi előjáróság fogadta a Telléry jegyző üdvözlő beszédére a fiatal gróf meghatóttan felelt. Később a nagyvendéglőben a tüzoltók és a személyzet a gróf vendégszeretetéből vidám pobarazzással töltötte el az időt, a fiatal pár pedig lakosztályába vonult.

— **Peterdyék Nagybecskerekén.** Peterdy Sándor színtársulata holnap reggel érkezik Nagybecskerekre és még a holnapi nap folyamán megkezdik a próbákat. Az első és bemutató előadás alkalmával, szombaton este, Sudermann nagyhatású társadalmi színműve, az „Othón” kerül színre. Vasárnap pedig, a népszínmű bemutatás estjén Ligeti Mari, a társulat primadonnája lép föl a „Sárga csikó”-ban.

— **Pénzügyőr és katona.** Sokan emlékeznek még arra a gyilkosságra, melyet Weinberger Lajos pénzügyőri fővigyázó követett el Temesvárott egy közös hadseregbeli őrmesteren. Weinbergert annak idjén a törvényszék azon indoklással, hogy a gyilkosságot jogos önvédelemből követte el, fölmentette, ezt az ítéletet pedig most egész terjedelmében megerősítette a királyi tábla.

— **Orfeum.** (A rendőrség figyelmébe.) Valami orfeum-társulat érkezett ismét Nagybecskerekre, hogy „terjessze a műveltséget és a józanságot” azok között, akik horogra akadnak a mindenféle lingli-tangli léhaságok hallatára. Kiküszöbölni úgy sem tudjuk őket a városból, mert hát akkor összeütközésbe jönnének nagyon sok ember „jó izlésével”, csak arra figyelmeztetjük a rendőrséget, hogy szombat este tartja a Peterdy-színtársulat első előadását, talán tehetne valamit az iránt, hogy az orfeum addigra elhordja magát. Ennyivel tartozik a város a magyar színésznek.

— **Kedélyes szerkesztő.** Az örökké vidám Bácskából kedélyes kis lapot hozott tegnap a posta mindnyájunk mulatására. Az új hetilapot „Zentai Híradó”-nak címzik, szerkesztőjét pedig Kabos Arminnak. Kabos Armin ur egészen új és eredeti felfogással óhajtja szerkeszteni becses lapját, amennyiben a vonal alatt a szerkesztői hivatásról eképen bölcselkedik: — „Vidéken felelős lapszerkesztő lehet bárki is, akinek erős a koponyája. Erősség alatt nem föltétlenül a szellemi erőt értem, mert az nagyon mellékes dolog és nem ritkán hiányzik is. Ha valakinek a koponyáján belül van az erő, az találhat magának hasznosabb és jövedelmezőbb foglalkozást is a lapszerkesztésnél.” — Tiszteljük szívesen a „Zentai Híradó” olvasóit és még szebben tiszteljük Kabos Armin szerkesztő urat, a ki becses lapjának első számában olyan büszkén eldicsekszik azzal, hogy neki nem a koponyáján belül van az ereje.

— **A kaméliás Éva.** Müller Péter temesvári tizenhétéves asztaloslegény egy megalai nyilvános házban megismerkedett Mayer Eva örömlánygyal, a kibe csakhamar halálisan beleszeretett. A fiatal ember felszólította a leányt, hogy hagyja el bűnös életútját, álljon be újra szolgálatba és megígérte neki, hogy mielőtt önálló lesz, feleségül veszi. Tzgnapelőtt Müller ismét felkereste a leányt és a mikor ez kérését elutasította, revolvert ragadott és a leányre szegezte: — Eva most meghalsz! A pisztoly eldurant és a leány halva rogyott össze. A nyilvános ház leányai és vendégei a rémülettől megdermedve álltak, amikor ismét eldurant a pisztoly és Müller Péter szótlanul rogyott össze. Haldoklóvá vitték be a városi kórházba. — Temesvári levelezőnk tegnapi kelettel még a következőket írja: A „zöld lámpás”-beli szerelmi tragédiában ma újabb fordulat állott be. Müller állapota némi képp javult és kihallgattatása alkalmával azt vallotta, hogy féltékenységből lött a gyantalanul alvó Mayer Évára. A megsebesült leány egy pillanatra felébredt, egy fájdalmas „Jézus” kiáltást hallatott, s a következő pillanatban életelenül rogyott vissza. Midőn Müller megnémult áldozatát látta, elkövetett tettének tudatára jött és saját életét is ki akarta oltani. Ugyanazt a fegyvert, mely néhány perczel előbb egy fiatal emberéletet semmisített meg, most saját maga ellen fordította és elsütötte. Hogy mi történt azután, nem tudja, mert azonnal elájult. Müller újabb makacul tagadja, hogy kétszer lött a leányra.

— **A száki vőrengzésről** még a következőket jelentik: A krassó-szörény megyei Száki külön épp katonai ellenőrző szemle volt. Ez kecsgető alkalom volt a száki legényekre nézve arra, hogy vig napot csapjanak. Össze is gyűltek a nagy korcsmában vagy negyvenen. Befelé még, mint jó barátok mentek, bent azonban már az első pohár bor után ellenséges táborokra szakadtak. Mindegyik csoport egy egy más asztalt keresett magának. A legdühösebbek mintegy tizenegyen az ajtó mellett lévő hosszú asztalt foglalták el. Ezek között üt Bálint Dánitrie is, a falu legfeketebb arcú legénye. Ez, amint új vendég érkezett, valóságos viadalt alá fogta. Kik a barátai, mi a hitvallása, melyik csoporthoz csatlakozik? stb. Ha a szerencsétlen nem a Bálint szája ize szerint felelt, akkor a dühöngő ember az utcára lött. Így támadt ez a véres verekedés, a melybe belegabalyodott a falu nagya, apraja. Több folyt már a vérből, mint a korcsmáros borából, mikor az ottani csendőrparancsnokság két derék legénye, Pataki József és Pap János az óriási zsvaj hallatára a korcsmába mentek. A verekedők egy nagy része ekkor már az udvaron volt. Itt kényelmebben lehetett kezelni a nagy bütykös botokat. A csendőrök tapintatosan igyekeztek a békét helyreállítani. De jóindulatu közbenlépésüket csak szidalmakkal jutalmazták. Különösen Bálint izgatta a verekedőket arra, hogy ne tőrjék a csendőrök gyámkodását. Pataki József csendőr felszólította Bálintot a békességre és figyelmeztette, hogy a történekeért őt teszi felelőssé, ha még továbbra is szítja falubelieit között az ellenségeskedést. Bálint erre a felszólításra azzal felelt, hogy felkapott egy boros üveget és azt a csendőr arcába vágta. A csendőrök szuronysegezve mentek a tömegnek. Bálint halva rogyott össze, egy másik legény súlyosan megsebesült.

Irodalom és művészet.

* **A közigazgatási bíróság.** Nagyfentosa reform lép életbe 1897. évi január elsejével, a melynek megvalósításáért már 1848 óta küzdöttünk. Végre felállítatik a közigazgatási jogviták felett döntő m. kir. közigazgatási bíróság, melylyel az 1883-ban létesített pénzügyi közigazgatási bíróságot fogják egyesíteni. Az új bíróság szervezetéről, hatásköréről és a közigazgatási bíróság előtti eljárásról intézkedik az 1896. évi XXVI. t. cz., melyben azonban ennek az új intézménynek — ugy: ólván — csak alapelvei vannak lerakva és az új intézménynek teljes megértéséhez tüzetesebb utmutatóra van szükségünk. Ezt célozzák a most egymástán megjelenő különböző törvénytárgyú kiadványok, de mint látjuk, nagyon szörvályos felvilágosításokat nyújtanak az egyes szakaszokhoz. Épen azért nagy házagot pótol, és jóformán közzétételét tölt be Zabulik László kolozsi polgármesternek az „Athenaeum”-r. társaság kiadásában megjelent „A közigazgatási bíróságról szóló törvény (1896. évi XXVI. t. cz.)” je. yzetekkel és utmutatóval” című könyve, mely a szárazan és könnyűszerrel összeállított törvénytárgyú kiadványnál sokkal magasabb igényeket kíván kielégíteni, amennyiben Zabulik László könyve terjedelmes és kimerítő tanulmány, önálló jogtudományi munka. A törvényt alapul véve, minden egyes szakaszhoz

ismertetést, gyakorlati példákkal megvilágított magyarázatokat csatol, miután a könyv elején megismertetett bennünket a közigazgatási bíróság lényegével és rendeltetésével. Előreláthatólag az első években számos ügyet illetéktelenség folytán vissza fog utasítani a közigazgatási bíróság, sajnos, hogy többször bizony a felek érdekeinek rovására. Amde Zabulik László könyve ettől a bajtól meg fog óvni bennünket, mert ebben a könyvben különösen a közigazgatási bíróság illetékességi köre van nagy pontossággal és lehetőleg kimerítően megmagyarázva. Az eljárási szabályok pedig gyakorlati példák alapján vannak ismertetve, úgy, hogy a könyv felolvasása után nyomban tisztán látunk és azonnal tájékozódni tudunk a felelősségre váró közigazgatási ügyek rengeteg tömkebelében és tudjuk, hogy a panasz mikor és mily formában terjeszthető fel a közigazgatási bírósághoz végérvényes döntés végett. A közel négyszáz oldalra terjedő kötet, melynek különösen a községi eljárásságok, a jegyzők, a szolgabírói és vármegyei hivatalok, az ügyvédek és közjegyzők stb. megbecsülhetetlen hasznát veszik, 3 forintért kapható az Athenaeum utján minden hazai könyvkereskedésben.

Legujabb hírek.

Apponyi Albert — nagykövet.

Budapest, okt. 14. A „Magyarország” írja: Politikai és főúri körökben egy hét óta az a hír van elterjedve, hogy Apponyi Albert gróf, a nemzeti párt vezére visszavonul a magyar politikai pályáról és az osztrák-magyar diplomácia szolgálatába lép. A kétségkívül szenzációs hírlelés szerint Apponyi ebben az irányban megállapodásra jutott Bánffy Dezső báró miniszterelnökkel, aki ígéretet is tett arra nézve, hogy kieszközli és keresztül viszi Apponyinak párisi nagykövetté való kinevezését.

Az orosz czár az olasz trónörökös esküvőjén.

Róma, október 14. A félhivatalos „Agenzia Itáliana” jelenti, hogy az orosz czár jelen lesz az olasz trónörökös esküvőjén.

Robbanás egy gyártelepen.

Budapest, okt. 14. Óriási robbanás történt ma délelőtt Ó Budán, a régi löporgyárban. Reggel 7 órakor kezdődött a munka a gyártelepen, hol ott dolgozott maga a tulajdonos is. Éppen a szárítóhelyiségből jött ki, mikor robbanás reszkettette meg a léget, mely akkora volt, hogy még a vizivárosba is elhallatszott. Nyomba rá sűrű füstfelhő tört égnek, mely láthatatlanná tette a gyártelepet. A robbanás, mely hosszú műve, iszonyatos pusztítást végzett, az épületek tetői felszaggatva, a falak megrepedezve állanak. A gyanu Reitz munkavezetőre irányul, akit néhány év óta elbocsátottak a gyárból és aki azóta számtalan esetben adta tanujelét rossz indulatának a gyár irányában. A kár mintegy 10.000 forint.

A keresztény szultána.

Frankfurt, október 14. A Frankfurter Zeitung mai számában a következő szenzációs hírt közli, állítólag biztos forrásból: A szultán elhatározta, hogy családjában az egyenes ágon leszármazó öröklést biztosítani fogja úgy, hogy a trónörökös a szultán legidősebb fia legyen. Szelim hercegnek, a jelenlegi szultán legidősebb fiának, a trónörökösnek, Európa keresztény fejedelmi leányai között keresnek házastársat, ki is szemelték már a török trónörökösnek leendő feleségét a bajor udvarban, Adelgunda bajor hercegnő személyében. A Fr. Ztg. azt is írja, hogy Kreilsheim bajor miniszter a trónörökösnek Adelgunda hercegnővel való házassági ügyét szerencsésen befejezte. Megállapodtak abban is, hogy a trónörökös születendő gyermekei,

az első szülöttnek kivételével, keresztény vallásuk lesznek, míg az első szülött mohamedán vallásu marad. A jövődöbéli keresztény szultána anyjával, Terézia bajor hercegnővel és bátyjával, Ruprecht bajor herceggel jelenleg Athénben időzik. Innen nemsokára Szmírnán keresztül Konstantinápolyba utaznak.

A Sztambulov-per.

Szófia, október 14. A szófiai elsőfolyamodású törvényszék előtt tegnap kezdtek meg a Sztambulov-per tárgyalását. A tárgyalás folytatását azonban e hónap 27-ikére halasztották. A vádirat felolvasása után ugyanis a törvényszék konstatalta, hogy, 170 megidézett tanu közül harmincegy nem jelent meg. Az államügyész kijelentette, hogy a távollevő tanuk közt tizennyolcz olyan van, a kiknek vallomása fontos és ennél fogva a per elhalasztását kérte. A bíróság az ügyész kérésének helyt adott és elhatározta, hogy a meg nem jelent tanukat esetleg karhatalommal is elővezeteti.

Táviratok.

A király Budapesten.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ő Felsége tegnap este Gödöllőről visszaérkezett a fővárosba.

A Vörös-kereszt egyet új védnökénél.

Budapest, október 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma fogadta Lajos Viktor főherceg a Vörös-kereszt egyet diszküldöttségét, mely első ízben tisztelgett új védnökénél. A küldöttség vezetője, gróf Csekonics Endre v. b. t. t. üdvözölte a főherceget, ki szívélyes válaszában kijelentette, hogy nagyon meg van elégedve az egyet és az Erzsébet-kórház mintaszerű berendezésével.

Szilágyi Dezső Pozsonyban.

Budapest, szept. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szilágyi Dezső Pozsony város első választókerületének képviselő jelöltje a mai déli gyorsvonattal Pozsonyba érkezett, hol lelkés fogadtatásban részesült. A szabadelvű párt nevében gróf Eszterházy István üdvözölte, mire a nagy államférfiu meghatottan mondott köszönetet a fényes fogadtatásért. Beszámolóját ma délután tartja meg a városa közgyűlési termében.

Nákó gróf szózata.

Nagyszentmiklós, október 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nákó Kálmán gróf a nagyszentmiklói kerület két cikluson át volt országgyűlési képviselője „Szózat”-ot intézett a kerület választópolgáraihoz, melyben a mult végzett munkájáról és a jövő feladatairól beszélve, a szabadelvűpárt rendületlen hívének vallja magát s élesen elítéli a Néppárt akcióját. Szózatában rámutat azon világra szóló sikerekre, melyek a millenium esztendejét emlékeztetéssé teszik. Politikai hitvallása alapján kéri választói bizalmát. A gróf megválasztása biztosra vehető.

A választó kerületekből.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zólyomban Zsilinszky államtitkár eddig ellenjelölt nélkül áll. — A beszercebányai kerületben Halassy szabadelvű párti képviselőjelölt győzelme biztos. — Breznóbányán Csipkey alispán a kormánypárt jelöltje. — Szliácson Radvánszky néppárti jelölttel Badingyi szabadelvű párti mérkőzik. A küzdelem érdekes lesz, mert mindkét párt egyenlő erős.

Bismarck — beteg.

Budapest, október 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Friedrichsruhéból jelentik, Bismarck herceg egészségi állapota az utóbbi napokban ismét aggodalomra ad okot. Az exkancellár ismét ágyban fekszik.

Kalamitások Szerbiában.

Budapest, október 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból jelentik, az állami tisztviselők három hónap óta nem kapták meg fizetésüket. Legjobban sújtja ez a tanítókat, kik a legnagyobb nyomorban vannak. A katonák szintén nem kapják meg zsoldjukat.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

(A. Uj személydijszabás életbeléptetése a kecskemét-tiszaughi h. é. vasuton.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint f. év december hó 1-től kezdve a kecskemét-tiszaughi h. é. vasuton új személy- és podgyászdijszabás lép életbe, melylyel a megnyitás napján életbe lépett díj-szabás érvényen kívül helyzetetik s melynek menetdíjai némi fölemelést szenvednek. Ezen díj-szabás a m. kir. államvasutak díj-szabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) 10 krért kapható.

Budapest, 1896. október 4-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlen és feles szállítmányok az üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverezés útján délelőtt 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáiraiban a következő napokon kerülnek eladásra, mihez a t. cz. közönség ezennel meghívatik.

Győr	állomásunkon	1896. okt. 20-án.
Bpest dprt.	„	„ 22-én.
Miskolcz göm.	„	„ 26-án.
Zágráb	„	„ 26-án.
Szeged	„	„ 27-én.
Ujvidék	„	„ 27-én.
*Kolozsvár	„	„ 28-án.
Arad	„	„ 28-án.
Debreczen	„	„ 29-én.
Bpest ny.	„	„ 29-én.
Pozsony	„	„ 29-én.
Brassó	„	„ 29-én.

*Kolozsvárt az árverezés „az első magyar engedélyezett árverési csarnokban” város belkőzép-utca 19. sz. a tartatik.

Budapest, 1896. szeptember 18-án.

Az igazgatóság.

Hirdetések.

A legujabb divatu gallérok és köpenyek leányok számára, kapható Kovács Gedeonnál, női ruhaterem N.-Becs-kereken.

Egy lakás

a Hunyady (fő) utcában kiadó.

Bővebbet Daun Gyula vaskereskedőnél Nagy-Becskereken.

965-3.3

1400. szám I - 1896.

973-3.2

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az 1896. évi szeptember hó 14-én kelt 48214/I. számú rendeletével a versecz—pancsovai állami közut 28/29-8 szakaszán lévő utalapot átkövezési és vizellenítési munkáinak helyreállítását 2314 frt 13 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1896. évi október hó 29-ik napjának d. e. 10 órájára a n.-becskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántéppénzzel ellátott zárt ajánlatukat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiával inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1896. október 12.
M. kir. államépítészeti hivatal.

49604. szám. kig. 1896. Torontál vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Becskerek r. tanácsu városánál leköszönés folytán türesedésbe jött évi 1000 frt fizetés 200 lakbér és 80 frt irodai átalánnyal javadalmazott városi mérnöki állás megüresedvén, ezen állásnak választás utján leendő betöltésére pályázat hirdettetik.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1886. évi XXII. t. cz. 74. illetve az 1883. évi I. t. cz. 10. §-a első bekezdése értelmében jelzett minősítését igazoló bizonyítvánnyal felszerelt és eddigi működésüket, nyelvismeretüket, erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányaikat, a közszolgálatban levők felettes hatóságuk utján f. évi október hó 31-ik napjáig hozzám terjeszszék be, mivel az ezen határidő után beérkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1896. évi október hó 4-én

Dr. Dellimanics,
alispán

968-22

1130. hk. sz. 1893. Alibunári házk. főszozolgabírósgától.

Idezés.

Zsiván Szofia és Zsiván Áron mint a Kevi-Szóllós községi 253. számú Zsiván-féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagjai ezennel fölhevátanak, hogy a házközösség megszüntetése céljából 1896. évi november hó 21-ik napjának délelőtt 9 órájára Kevi-Szóllós községhezhoz kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg vagy Zsiván Mihály ur keviszóllósi lakost, mint részükre kinevezett gondnokot czélszerű képviselőtükre utasítsák, mert ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Alibunár, 1896. évi október hó 11-én.
Napholez Lajos,
hk. tb. főszozolgabíró.

974-1-1

Meghívó.

Az első délmagyarországi gépgyár, vas- és fémöntőde részvénytársaság f. hó 18 ára hirdettetik

rendkívüli közgyűlése

közbejött akadályok miatt elhalasztván, annak megtartására újabb határidőül folyó évi november hó 2-ának délutáni 4 órája (a Torontálmezei takaré- és hitelbank gyűlés ermében) ezennel kitűzetik, mely közgyűlésen való megjelenésre a t. részvényeseket van szerencsénk meghívni.

Tárgysorozat:

Az igazgatóság jelentése és ennek alapján határozathozatal a részvénytőkének elsőbbségi részvények kibocsátása által való felemelése vagy a szükséges forgótőkének más módon leendő beszerzése vagy esetleg a vállalat felszámolása iránt; egyszersmind ez irányban a szükséges intézkedések megtétele.

Alapszabályaink 9-ik §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kik a közgyűlés napját megelőzőleg 30 nappal nevékre irt részvényeiket 8 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határnap előtt a társaság pénztáránál letették.

Nagybecskerek, 1896 október hó 15-én.
Az igazgatóság

977-1-1

Gyermek-ruhák 20 façonban
dus választékban, minden dara,
bon nyomatott szabott áruk. Ko-
vács Gedeon, Nagybecskerek, leg-
olcsóbb és legjobb bevásárlási
forrás.

823b-17.5

1938. hk. szám. 1896. Alibunári házk. főszozolgabírósgától.

Idézés.

Berlován Julianna mint a Kevi-Szóllós községi 57. számú Berlován-féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagja ezennel felhevátik, hogy a házközösség megszüntetése céljából 1896. évi november hó 21-ik napjának délelőtt 9 órájára Kevi-Szóllós községhezhoz kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg vagy Ottonoga Siefán ur keviszóllósi lakost, mint a részére kinevezett gondnokot czélszerű képviselőtükre utasítsa, ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Alibunár, 1896. évi október hó 11-én.

Napholez Lajos,
hk. tb. főszozolgabíró.

975-11

Értesítés.

Az átalakított és hibóvített gőz- és kád-, valamint az újon szervezett villamos-fürdőt a n. é. közönség figyelmébe ajánlom.

Mély tisztelettel
Kovács J. M.
fürdőtulajdonos.

2193. hk. sz. 1896. Alibunári házk. főszozolgabírósgától.

Idézés.

Lázár Mária, mint a Kevi-Szóllós községi 58. számú Lázár-féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagja ezennel felhevátik, hogy a házközösség megszüntetése céljából 1896. évi november hó 21-ik napjának d. e. 9 órájára Kevi-Szóllós községhezhoz kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy Mancsul Joszim ur keviszóllósi lakost, mint a részére kinevezett gondnokot czélszerű képviselőtükre utasítsa, ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Alibunár, 1896. évi október hó 11-én.

Napholez Lajos,
hk. tb. főszozolgabíró.

976-1.1

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a modern kor igényeinek megfelelő módon berendezett

javitó-műhelyünk

mindennemű

gazdasági és egyéb iparigépek és gépészeti berendezések szakszerű és jutányos javítását és helyreállítását elvállalja.

Bővebb felvilágosításokkal az alulírott üzletigazgatóság vagy a műhelyfőnökség készséggel szolgál.

Az üzletigazgatóság.

858-x6